

Oficiul Român pentru drepturile de autor - ORDA - Decizie nr. 49/2015 din 13 mai 2015

Decizia nr. 49/2015 privind publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei civile nr. 477 A din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel București - Secția a IV-a civilă, pronunțată în Dosarul nr. 4.728/2/2014

În vigoare de la 21 mai 2015

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 351 din 21 mai 2015. Nu există modificări până la 04 iunie 2015.

Ținând cont de Referatul Secretariatului General al Corpului de Arbitri nr. RG II/3.901 din 12 mai 2015,

în conformitate cu prevederile art. 131² alin. (8) și art. 138 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 6 alin. (1) și art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 401/2006 privind organizarea, funcționarea, structura personalului și dotările necesare îndeplinirii atribuțiilor Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, cu modificările ulterioare, și ale Deciziei Prim-ministrului nr. 289/2014 privind numirea domnului Leonard Artur Horvath în funcția de director general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor;

directorul general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor emite prezenta decizie.

Articol unic. - Se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, Decizia civilă nr. 477 A din 26 noiembrie 2014, pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 4.728/2/2014.

Directorul general al Oficiului Român pentru Drepturile de
Autor,
Leonard Artur Horvath

București, 13 mai 2015.

Nr. 49.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA A IV-A CIVILĂ

DECIZIA CIVILĂ Nr. 477 A
Ședința publică din data de 26 noiembrie 2014

DOSAR Nr. 4.728/2/2014

Curtea compusă din:

Președinte - Melania Stanciu

Judecător - Maria Dalina Oancea

Grefier - Florinela Jipa

Pe rol se află pronunțarea asupra cererii de apel formulată de apelantele-reclamante UPFAR - ARGOA - Uniunea Producătorilor de Film și Audiovizual - Asociația Română de Gestiune a Operelor Audiovizuale și ARDAA - Asociația Română pentru Drepturi de Autor împotriva Hotărârii arbitrale nr. I/07.05.2014, pronunțată de către completul de arbitraj din cadrul corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor în Dosarul nr. 1/2014 și înregistrată la ORDA sub nr. 4.857 din 10 iunie 2014, în contradictoriu cu intimatul- pârât DACIN - SARA - Drepturi de Autor în Cinematografie și Audiovizual - Societatea Autorilor Români din Audiovizual - Organism de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor în Cinematografie și Audiovizual, cauza având ca obiect "drept de autor și drepturi conexe".

Dezbaterile orale și concluziile pe fond au avut loc în ședința publică de la 19 noiembrie 2014, încheiere ce face parte integrantă din prezenta, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 26 noiembrie 2014, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

deliberând asupra apelului civil de față, constată următoarele:

Prin Hotărârea arbitrală nr. 1 din 7 mai 2014, pronunțată de către completul de arbitraj din cadrul corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor în Dosarul nr. 1/2014 și înregistrată la ORDA sub nr. 4.857 din 10 iunie 2014, s-au respins, ca nefondate, excepțiile de inadmisibilitate a capetelor 1 și 2 din cererea de arbitrare; lipsei capacității procesuale de folosință; lipsei calității procesuale active și prescripției extinctive.

Totodată, s-a admis excepția inadmisibilității capătului 3 din cererea de arbitrare și s-a respins, ca inadmisibilă, cererea de desemnare a colectorului unic al remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu și s-au respins, ca neîntemeiate, capetele 1 și 2 din cererea de arbitrare formulată de UPFAR - ARGOA și ARDAA împotriva DACIN - SARA.

Pentru a hotărî în acest mod, completul de arbitraj din cadrul corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor au reținut următoarele:

Prin cererea înregistrată la Oficiul Român pentru Drepturi de Autor (ORDA), reclamantele UPFAR - ARGOA și ARDAA au solicitat în contradictoriu cu pârâta DACIN - SARA desemnarea unui complet arbitral în vederea stabilirii următoarelor:

1. modalitatea de repartizare între organismele de gestiune colectivă UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA a remunerațiilor rezultate din

retransmiterea prin cablu a operelor audiovizuale și videogramelor, proporțional cu utilizarea reală a repertoriilor acestora;

2. modalitatea de repartizare între organismele de gestiune UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA a remunerației compensatorii pentru copia privată a operelor reproduse pe înregistrări audiovizuale și videograme, proporțional cu utilizarea reală a repertoriilor acestora;

3. desemnarea ARDAA drept colector unic al remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu; modalitatea de evidențiere și justificare a cheltuielilor privind acoperirea reală a costurilor de colectare și comisionul acordat colectorului unic pentru acoperirea acestora.

Tribunalul arbitral este competent să judece cererea în temeiul dispozițiilor art. 133 alin. 5 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Tribunalul arbitral a constatat că a fost îndeplinită procedura prealabilă sesizării tribunalului arbitral, conform prevederilor cuprinse în art. 133 din Legea nr. 8/1996, reclamantele invitând la negocieri pe DACIN - SARA fără ca aceste demersuri să se finalizeze prin încheierea unui acord, așa cum rezultă din procesele-verbale depuse la dosar.

Tribunalul arbitral este legal investit și este competent să judece cauza, în conformitate cu dispozițiile din Legea nr. 8/1996.

Cererile și tezele reclamantelor.

În privința remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu, reclamantele UPFAR - ARGOA și ARDAA au solicitat stabilirea în favoarea lor a unui procent de 85% din remunerațiile colectate.

Argumentele care susțin, în opinia reclamantelor, aceste pretenții sunt:

Criteriul ponderii pe care o au operele gestionate de UPFAR - ARGOA și ARDAA, susținând că repertoriile lor sunt, per ansamblu, mult mai mari decât cel al DACIN - SARA, constituit doar din filmele românești.

Criteriul întinderii repertoriilor de opere determinat de cesiunea drepturilor de autor către producătorii de videograme începând cu anul 1996 și gestiunea extinsă a drepturilor rezultate din operele pentru care producătorii-cesionari ai drepturilor de autor - nu au acordat mandat niciunui organism de gestiune colectivă, aceștia urmând a fi reprezentați de organismul cu cel mai mare număr de membri (art. 129¹ din Legea nr. 8/1996), care potrivit susținerilor reclamantelor ar fi UPFAR - ARGOA.

Criteriul interesului publicului român pentru videograme în funcție de genurile și cotele de audiență a acestora pe piață.

În privința remunerației compensatorii pentru copie privată, reclamantele au solicitat stabilirea în favoarea lor a unui procent de 85% din remunerațiile colectate.

În mod complementar argumentelor înfățișate în susținerea pretențiilor pentru remunerațiile rezultate din retransmiterea prin cablu, în susținerea pretențiilor pentru copia privată, reclamantele au mai invocat:

Criteriul procentului de vânzări al materialelor audiovizuale în funcție de genul acestora, considerând că materialele vândute conțin în mare parte

operele din repertoriile UPFAR - ARGOA și ARDAA și nu producții cinematografice românești realizate înainte de anul 1996, din care se compune în mare parte repertoriul DACIN - SARA.

Criteriul copiilor legitime, considerând că din lista marcajelor holografice achiziționate de producători și din numărul dvd-urilor conținând videograme pentru care s-au obținut marcaje eliberate de ORDA, potrivit evidențelor acesteia, doar un procent extrem de mic cuprinde operele deținute de DACIN - SARA în propriul său repertoriu, toate celelalte, în proporție de peste 99%, fiind gestionate de către UPFAR - ARGOA și ARDAA.

Reclamantele au invocat și motivele care susțin capacitatea de colectare pe care o dețin, apreciată ca fiind superioară celei deținute de DACIN - SARA, aceste susțineri fiind în legătură cu capătul de cerere referitor la desemnarea colectorului unic.

Apărările pârâtei DACIN - SARA:

Pârâta DACIN - SARA a invocat excepțiile:

- inadmisibilității, întemeiată pe argumentul că două organisme de gestiune colectivă care reprezintă drepturi patrimoniale diferite, având repertorii și membri diferiți, nu pot solicita conjunct atribuirea unor cote procentuale din remunerațiile colectate pentru drepturi de autor și totodată că cererea nu poate fi admisă în absența unei expertize de natură să stabilească utilizarea reală a operelor;

- lipsei capacității procesuale de folosință și implicit a calității procesuale active, întemeiată pe argumentul conform căruia ARDAA nu a îndeplinit la înființare condițiile cerute de lege, pe rolul instanțelor aflându-se Dosarul nr. 5.830/2/2012 al cărui obiect îl formează legalitatea deciziei de înființare și avizare a acestui organism de gestiune colectivă;

- prescripției, în ce privește cererea de desemnare a ARDAA drept colector unic.

În ce privește fondul, pârâta a contestat procentele solicitate de reclamante. Pârâta a arătat că procentul de 85%, solicitat de reclamante, este eronat deoarece UPFAR - ARGOA nu a făcut dovada cesiunii de către autorii, titulari de drepturi patrimoniale, a drepturilor proprii către membrii organismelor de gestiune respective.

Pârâta a susținut că, potrivit evidențelor ORDA, ea reprezintă organismul cu cel mai mare număr de membri, respectiv 300, în timp ce UPFAR - ARGOA are circa 60 de membri.

În cauză s-a administrat proba prin înscrișuri.

Tribunalul arbitral a respins cererea de efectuare a unei expertize pentru determinarea exactă a proporției utilizării reale a operelor pentru motivele arătate în încheierea de ședință de la acel termen.

Soluțiile și motivele tribunalului arbitral

Tribunalul arbitral a dispus unirea cu fondul a excepțiilor invocate de pârâta DACIN - SARA. Prin urmare, tribunalul s-a pronunțat cu prioritate asupra acestora.

Pentru acest motiv, completul arbitral a luat în discuție excepțiile astfel cum acestea au fost lămurite și recalificate, după caz.

În ce privește excepția inadmisibilității, invocată de pârâta DACIN - SARA și întemeiată pe argumentul potrivit căruia două organisme de gestiune colectivă care reprezintă drepturi patrimoniale diferite, având repertorii și membri diferiți, nu pot solicita conjunct atribuirea unor cote procentuale din remunerațiile colectate pentru drepturi de autor, tribunalul arbitral a apreciat-o ca fiind neîntemeiată. Inadmisibilitatea reprezintă sancțiunea ce intervine în cazul în care nu este îndeplinită o condiție specială de exercițiu a acțiunii sau când legea nu recunoaște mijlocul procedural prin care partea a înțeles să deducă judecării un anumit drept. Nu există o interdicție legală ca două organisme de gestiune colectivă să formuleze o cerere de arbitrare în comun. Aspectele ce decurg din identificarea repertoriului fiecărei entități nu țin de admisibilitatea acțiunii, ci de administrarea și aprecierea probelor. Nici argumentul că acțiunea nu poate fi analizată în absența unei expertize nu poate conduce la ideea inadmisibilității, fiind vorba de o problemă de apreciere a probatoriului, iar nu de exercițiul acțiunii.

În ce privește excepția lipsei capacității procesuale de folosință, invocată de pârâta DACIN - SARA, tribunalul arbitral a apreciat-o ca fiind neîntemeiată, reținând următoarele: Din actele depuse la dosar rezultă că reclamanta ARDDA este legal înființată. Deși se invocă nelegalitatea înființării acesteia, tribunalul arbitral a reținut prezumția de valabilitate de care se bucură actul de înființare și avizul ORDA, precum și autoritatea de lucru judecat provizorie pe care o prezintă hotărârea Curții de Apel București pronunțată în Dosarul nr. 5.830/2/2012, prin care această instanță a respins cererea DACIN - SARA ce avea ca obiect pretinsa nelegalitatea a deciziei de înființare și avizare a ARDAA. Tribunalul arbitral a reținut că nu există nicio legătură între capacitatea procesuală și instituția "calității procesuale", cu toate că pârâta dezvoltă ideea că lipsa capacității procesuale de folosință ar presupune implicit și lipsa calității procesuale active.

În ce privește excepția prescripției, în cadrul dezbaterilor, în prezența tuturor părților, după punerea în discuție de către tribunalul arbitral a calificării corecte a acestei excepții, reprezentării DACIN - SARA au arătat că, în realitate, este vorba de o inadmisibilitate a desemnării collectorului unic de către completul arbitral, singurul organism îndrituit să facă această desemnare fiind ORDA. În raport cu calificarea corectă a excepției, tribunalul arbitral a admis-o și a constatat că este inadmisibilă cererea de desemnare a collectorului unic de către tribunalul arbitral. În conformitate cu [art. 131²](#) din Legea nr. 8/1996, arbitrajul poate avea ca obiect numai aspectele legate de repartizarea remunerațiilor și de stabilirea comisionului datorat collectorului unic, atunci când organismele de gestiune colectivă nu au putut conveni încheierea unui protocol. Tribunalul arbitral nu poate interveni și asupra neînțelegerilor privind desemnarea collectorului unic, acest aspect intrând în competența exclusivă a ORDA, conform [art. 133](#) din Legea nr. 8/1996. Pentru aceste motive, tribunalul arbitral a admis excepția inadmisibilității capătului de

cerere privind desemnarea ARDAA drept colector unic al remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu.

În ce privește fondul pretențiilor cuprinse în capetele 1 și 2 ale cererii de arbitraj, analizând actele depuse de părți, tribunalul arbitral a constatat că fiecare parte a efectuat propriile monitorizări privind ponderea repertoriilor gestionate.

Pozițiile părților sunt diametral opuse în privința rezultatului monitorizărilor, fiecare pretinzând în ce o privește o cotă de 85%. Explicația rezultatelor total diferite în ce privește monitorizarea utilizării reale a repertoriilor nu se regăsește în greșeli de calcul sau în aplicarea unor formule de calcul diferite, ci în baza de calcul de la care pornește fiecare dintre părți. Pe de o parte, reclamantele introduc în repertoriile acestora drepturile pretins cesionate de către autori către producătorii care, la rândul lor, au dat mandat UPFAR - ARGOA. Pe de altă parte, pârâta DACIN - SARA exclude din repertoriul reclamantelor drepturile de autor pretins cedate către producătorii care au dat mandat UPFAR - ARGOA, motivând că, în absența contractelor încheiate între producători și titularii drepturilor de autor, nu este cert faptul că autorii respectivi au cedat cu adevăr drepturile producătorilor.

Problema existenței în repertoriul reclamantelor a drepturilor pe care acestea pretind că le-au primit de la producători, care la rândul lor le-au primit de la titularii de drepturi de autor, este determinantă deoarece numai prin clarificarea acesteia se poate stabili care este cu adevărat repertoriul reclamantelor și care sunt bazele în raport cu care se face orice calcul al remunerațiilor. Or, din analiza actelor depuse la dosar rezultă că reclamantele au prezentat numai contractele prin care producătorii au dat mandat UPFAR - ARGOA să administreze drepturile pe care le dețin (anexele 4.1.1 și 4.1.b din înscrisuri). Nu există dovezi în privința contractelor de cesiune dintre producători și titularii de drepturi de autor din care să rezulte cu certitudine că aceștia din urmă au cedat producătorilor drepturile în cauză, astfel că nu se poate trage concluzia că prin mandatul acordat de producători UPFAR - ARGOA dobândește dreptul de a administra și drepturile de autor pretins cedate producătorilor. Reclamantele invocă faptul că [art. 70](#) din Legea nr. 8/1996 prevede că "prin contractele încheiate între autorii operei audiovizuale și producător, în lipsa unei clauze contrare, se prezumă că aceștia, cu excepția autorilor muzicii special create, îi cedează producătorului drepturile exclusive privind utilizarea operei în ansamblul său, prevăzute la art. 13, precum și dreptul de a autoriza dublarea și subtitrarea, în schimbul unei remunerații echitabile". Este evident că textul instituie o prezumție de cedare a drepturilor în favoarea producătorilor, în absența unei clauze contrare în contractul încheiat între autori și producători. Totuși, mecanismul prezumției impune ca, mai întâi, să se dovedească faptul vecin și conex celui presupus. Din inexistența unei clauze contrare în contractul încheiat între autor și producător, legea trage concluzia (prin mecanismul prezumției legale) că producătorului i-au fost cedate drepturile exclusive privind utilizarea operei în ansamblul său.

Revine însă reclamantului, în baza principiului actor incubit probatio, să dovedească faptul vecin și conex celui presupus în baza prezumției legale, în speță inexistența în contractele încheiate între producători și autori a unei clauze contrare cedării către producător a drepturilor exclusive privind utilizarea operei în ansamblul său. Această probă se putea face de reclamante prin prezentarea contractelor încheiate între producătorii care le-au acordat mandat și titularii drepturilor de autor. Reclamantele, nefăcând proba faptului vecin și conex celui de dovedit, nu pot beneficia de prezumția instituită în [art. 70](#) din Legea nr. 8/1996.

Nefăcând dovada repertoriului pretins și în raport cu care s-au făcut toate calculele prin care s-a ajuns la ponderea solicitată în cererea de arbitraj, tribunalul arbitral a apreciat că cererea de repartizare între organismele de gestiune colectivă UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA a remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu a operelor audiovizuale și videogramelor, precum și a remunerației compensatorii pentru copia privată a operelor reproduse pe înregistrări audiovizuale și videograme este neîntemeiată.

Împotriva Hotărârii Arbitrale nr. 1 din 7 mai 2014 au formulat apel reclamantele UPFAR - ARGOA - Uniunea Producătorilor de Film și Audiovizual - Asociația Română de Gestiune a Operelor Audiovizuale și ARDAA - Asociația Română pentru Drepturi de Autor, care au susținut următoarele critici:

În fapt, începând cu luna decembrie a anului 2010, DACIN - SARA a fost desemnat colector unic al remunerațiilor pentru drepturile de autor rezultate din retransmiterea prin cablu a operelor audiovizuale. Aceasta avea obligația, potrivit prevederilor [art. 133 alin. 2](#) din Legea nr. 8/1996 și practicii în domeniu, să contacteze toate organismele de gestiune colectivă beneficiare ale remunerațiilor pentru drepturile de autor colectate și să încheie cu acestea un protocol care să cuprindă: "a) criteriile repartizării între organisme a remunerației; c) modalitatea de evidențiere și justificare a cheltuielilor privind acoperirea reală a costurilor de colectare ale organismului de gestiune colector". Colectorul unic DACIN - SARA nu și-a îndeplinit niciodată aceste obligații, încălcând cu rea-credință drepturile tuturor celorlalți titulari care nu sunt membri DACIN - SARA.

Anterior demarării procedurii arbitrale, începând cu anul 2012, ARDAA a început negocierile, în calitate de OGC beneficiar al remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu și copia privată a operelor audiovizuale, în domeniul audiovizual, pentru stabilirea modalității de repartizare a acestor remunerații între toate organismele de gestiune colectivă beneficiare, respectiv UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA, precum și cu privire la desemnarea collectorului unic al remunerațiilor rezultate din transmiterea prin cablu și a stabilirii modalității de evidențiere și justificare a cheltuielilor privind acoperirea reală a costurilor de colectare ale organismului de gestiune colectivă desemnat colector, fără a ajunge la un acord în acest sens.

Ulterior, în anul 2013, ca urmare a faptului că DACIN - SARA continuă să desfășoare activitatea de colectare și repartizare a tuturor remunerațiilor colectate din domeniul audiovizual, doar propriilor săi membri, cu încălcarea drepturilor titularilor prezenți de UPFAR - ARGOA și ARDAA, fără a da curs solicitărilor legitime ale acestor două organisme de gestiune colectivă, ARDAA și UPFAR - ARGOA au încheiat [Protocolul](#) privind desemnarea colectorului unic pentru remunerațiile rezultate din transmiterea prin cablu, criteriile de repartizare a remunerațiilor între organismele de gestiune colectivă beneficiare și modalitatea de evidențiere și justificare a cheltuielilor privind acoperirea reală a costurilor de colectare ale organismului de gestiune colectivă colector unic.

În conformitate cu prevederile Protocolului din 25 ianuarie 2013 și ale Actului adițional nr. 1 încheiat la data de 10 septembrie 2013, UPFAR - ARGOA și ARDAA au demarat negocierile cu DACIN - SARA la data de 26 septembrie 2013, fără a se ajunge și de această dată la un acord în sensul prevederilor [art. 133](#) din Legea nr. 8/1996.

Pentru stabilirea modalității de repartizare a remunerațiilor rezultate din transmiterea prin cablu și remunerația compensatorie pentru copia privată, precum și pentru desemnarea colectorului unic și stabilirea modalității de evidențiere și justificare a cheltuielilor privind acoperirea reală a costurilor de colectare, DACIN - SARA a fost invitată la negocieri după cum urmează:

- la data de 16 iulie 2012 - conform P.V. nr. 12/16 iulie 2012, nr. 13/16 iulie 2012;
- la data de 22 august 2012 - conform P.V. nr. 35/22 august 2012, nr. 31/22 august 2012;
- la data de 26 septembrie 2013 - conform P.V. nr. 213/26 septembrie 2013 și nr. 3.247/26 septembrie 2013;
- la data de 15 octombrie 2013 - conform P.V. nr. 222/15 octombrie 2013 și nr. 3.289/15 octombrie 2013; DACIN - SARA nu s-a prezentat la niciuna dintre aceste invitații, nu a solicitat reprogramarea și nu a comunicat informațiile solicitate.

În perioada 15 octombrie 2013-21 noiembrie 2013, la invitația ORDA pentru clarificarea situației existente în activitatea de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor din domeniul audiovizual, s-au prezentat toate organismele de gestiune colectivă UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA, s-au comunicat unele informații de către DACIN - SARA (incomplete și imprecise), iar în urma discuțiilor nu s-a ajuns la niciun acord în sensul prevederilor [art. 133 alin. 2](#) din Legea nr. 8/1996.

Încălcând toate aceste prevederi legale exprese, DACIN - SARA, în calitate de colector unic, a ignorat permanent obligațiile sale legale, încălcând drepturile legitime și reale ale tuturor titularilor de drepturi de autor nemembri DACIN - SARA, fără să încheie vreun protocol, fără să răspundă solicitărilor UPFAR - ARGOA și ARDAA în acest sens, fără să repartizeze sumele colectate tuturor titularilor ale căror opere fuseseră retransmise prin cablu,

colectând și repartizând sume numai propriilor săi membri sau autorilor agreeți, până în prezent.

Totodată, datorită situației create de DACIN - SARA, în lipsa unui protocol încheiat între toate organismele beneficiare ale remunerațiilor colectate (din retransmiterea prin cablu și pentru copie privată), respectiv DACIN - SARA, UPFAR - ARGOA și ARDAA, în conformitate cu prevederile legale sus-menționate, colectorul unic UCMR - ADA și colectorul unic UPFR au fost nevoiți să blocheze plățile către beneficiari și să consemneze sumele respective până la soluționarea prezentei situații, fapt ce aduce grave prejudicii titularilor de drepturi pe care îi reprezintă.

Este de precizat și faptul că:

DACIN - SARA este organismul de gestiune colectivă care gestionează drepturile patrimoniale de autor ale membrilor săi - autori români de filme de ficțiune și documentare lungmetraj și scurtmetraj), avizată să funcționeze ca organism de gestiune colectivă prin Decizia [nr. 1/1997](#).

UPFAR - ARGOA este organismul de gestiune colectivă care gestionează drepturile patrimoniale de autor și drepturile conexe deținute de producători (persoane fizice sau juridice) pentru toate operele din domeniul operelor audiovizuale și cinematografice, avizată să funcționeze ca organism de gestiune colectivă prin Decizia [nr. 9/1999](#).

ARDAA este organismul de gestiune colectivă care gestionează drepturile patrimoniale de autor ale tuturor autorilor și producătorilor (persoane fizice sau juridice) care nu sunt membri ai DACIN - SARA sau ai UPFAR - ARGOA, în domeniul operelor audiovizuale și cinematografice, pentru toate genurile de opere, avizată să funcționeze ca organism de gestiune colectivă prin Decizia [nr. 13/2012](#).

În întregul ei, hotărârea arbitrală este lipsită total de fundament juridic. Instanța arbitrală nu a analizat suficient de temeinic incidența legislației specifice în raport cu cererea dedusă judecății. Hotărârea arbitrală este total nefondată, deoarece instanța arbitrală nu a soluționat aspectele de fond ale cauzei.

Apelantele-reclamante UPFAR - ARGOA și ARDAA arată că, prin cererea de arbitrare formulată, au solicitat în contradictoriu DACIN - SARA ca prin hotărârea arbitrală ce se va pronunța să se stabilească:

1. modalitatea de repartizare între organismele de gestiune UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA a remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu a operelor audiovizuale și videogramelor, proporțional cu utilizarea reală a repertoriilor acestora;

2. modalitate de repartizare între organismele de gestiune UPFAR - ARGOA, ARDAA și DACIN - SARA a remunerațiilor compensatorii pentru copia privată a operelor reproduse pe înregistrări audiovizuale și videograme, proporțional cu utilizarea reală a repertoriilor acestora;

3. desemnarea ARDAA drept colector unic al remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu; modalitatea de evidențiere și justificare a

cheltuielilor privind acoperirea reală a costurilor de colectare și comisionul acordat colectorului unic pentru acoperirea acestora.

În ceea ce privește stabilirea în favoarea lor a procentului de 85% din remunerațiile rezultate din retransmiterea prin cablu și a procentului de 85% din remunerația compensatorie pentru copia privată, acestea reprezintă capete de cerere subsecvente și accesorii primelor două capete de cerere formulate prin cererea de arbitraj.

Caracterul subsecvent și accesoriu rezultă din necesitatea stabilirii în prealabil criteriilor privind repartizarea remunerației între categoriile de organisme beneficiare, aspect reglementat de art. 133 [alin. 5](#) din Legea nr. 8/1996, prin care se stabilește obiectul principal al procedurii de arbitraj.

De remarcat faptul că, deși prin cererea de arbitraj formulată ele au invocat și dezvoltat mai multe criterii care să justifice procentul solicitat, instanța arbitrală nu a analizat în niciun fel criteriile invocate sau alte criterii prin care să se stabilească modalitatea efectivă de repartizare a remunerațiilor colectate.

Astfel, prin cererea de arbitraj, apelantele-reclamante arată că au invocat:

Pentru primul capăt de cerere:

- criteriul ponderii operelor gestionate de ele, rezultând așadar un repertoriu mai mare decât al pâratei DACIN - SARA;
- criteriul întinderii repertoriilor de opere, determinat de cesiunea drepturilor de autor către producătorii de videograme începând cu anul 1996 și gestiunea extinsă;
- criteriul interesului publicului român pentru videograme în funcție de genurile și cotele de audiență (Rtg%) a acestora pe piață (ponderea utilizării videogramelor prin retransmiterea prin cablu, în funcție de genurile agreeate de consumatori).

Pentru al doilea capăt de cerere:

- criteriul procentului de vânzări al materialelor audiovizuale în funcție de genul acestora;
- criteriul copiilor legitime comercializate.

Așadar, instanța arbitrală a ignorat obiectul principal al arbitrajului reglementat de art. 133 [alin. 5](#) din Legea nr. 8/1996 referitor la stabilirea criteriilor privind repartizarea remunerației între categoriile de beneficiari și a procedat la o analiză prematură a existenței drepturilor de autor ale producătorilor care au mandatat-o pe UPFAR - ARGOA rezultate din cesiunea acestora de către titularii drepturilor de autor în favoarea producătorilor.

Apreciază așadar că instanța arbitrală a omis soluționarea obiectului principal al prezentului litigiu, și anume stabilirea criteriilor și a metodologiei privind repartizarea remunerației între categoriile de beneficiari.

De asemenea, concluziile instanței arbitrale în sensul că nu s-a făcut dovada drepturilor de autor ale producătorilor care au mandat UPFAR - ARGOA rezultate din cesiunea acestora de către titularii drepturilor de autor în favoarea producătorilor le apreciază ca fiind premature în raport cu faptul că nu s-a stabilit în prealabil niciun criteriu cu privire la repartizarea remunerației

între categoriile de beneficiari și nici nu s-a efectuat o expertiză de specialitate.

Problema stabilirii existenței în repertoriul lor a drepturilor de autor ale producătorilor pe care le gestionează este subsecventă, variabilă și în strânsă legătură cu stabilirea criteriilor și a metodologiei privind repartizarea remunerației între categoriile de beneficiari, influențându-se doar procentul care revine fiecărui organism de gestiune colectivă.

Instanța arbitrală a mai reținut pe "fondul pretențiilor" că fiecare parte a efectuat propriile monitorizări privind ponderea repertoriilor gestionate și că pozițiile părților sunt diametral opuse, fiecare pretinzând în ce o privește o cotă de 85%. A mai reținut instanța arbitrală că explicația rezultatelor total diferite în ceea ce privește monitorizarea utilizării repertoriilor nu se regăsește în greșeli de calcul sau în aplicarea unor formule de calcul diferite, ci în baza de calcul de la care pornește fiecare dintre părți. Se ridică întrebarea în ce condiții a putut instanța arbitrală să concluzioneze în acest sens, atât timp cât nu s-a dispus efectuarea unei expertize de specialitate care să clarifice modul de utilizare real al repertoriilor care aparțin părților implicate.

Apelantele-reclamante învederează faptul că la termenul din 1 aprilie 2014 ele au solicitat efectuarea unei expertize de specialitate, dar care a fost respinsă ca nefondată, fără nicio motivare. De asemenea, pârâta DACIN - SARA a solicitat la termenul din 24 aprilie 2014 efectuarea unei expertize de specialitate de monitorizare privind utilizarea reală a operelor și a repertoriului fiecărui organism de gestiune colectivă implicat, cerere care a fost respinsă cu motivarea că natura procedurii de arbitraj implică judecarea cererii în termen de cel mult 30 de zile.

Arată că instanța arbitrală nu a analizat solicitările lor și ale pârâtei de a se efectua o expertiză de specialitate din prisma caracterului pertinent, concludent și util al probei solicitate, în cazul lor nemotivându-se în niciun fel respingerea cererii de administrare a acestei probe, iar în cazul pârâtei rezumându-se la invocarea faptului că natura procedurii de arbitraj implică judecarea cererii în termen de cel mult 30 de zile.

Învederează faptul că art. 131² alin. 7 din Legea nr. 8/1996 și art. 7 alin. 11 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor stabilesc că: "Arbitrii au obligația ca în termen de 30 de zile de la primul termen al arbitrajului să depună la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor hotărârea cuprinzând forma finală a metodologiilor supuse arbitrajului, în vederea comunicării către părți". De asemenea, art. 7 alin. 12 din același regulament stabilește că "în mod excepțional, arbitrii pot solicita, motivat, directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor prelungirea acestui termen cu maximum 15 zile, printr-o cerere formulată cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea termenului pentru desfășurarea arbitrajului. Decizia Oficiului Român pentru Drepturile de Autor de prelungire a duratei arbitrajului se afișează pe site-ul Oficiului Român pentru Drepturile de Autor."

De remarcat că legiuitorul a avut în vedere în principal importanța soluționării litigiului prin pronunțarea unei hotărâri care să cuprindă forma finală a metodologiilor supuse arbitrajului, iar în subsidiar, caracterul de celeritate. Mai mult decât atât, neexistând o sancțiune specifică prevăzută în Legea nr. 8/1996 și în Regulamentul pentru depășirea termenelor prevăzute, iar niciuna dintre părți nu a invocat caducitatea arbitrajului în condițiile art. 568 alin. 1 din Codul de procedură civilă, apreciază că nu există niciun impediment legal cu privire la depășirea termenului de arbitraj în vederea administrării unui mijloc de probă pertinent, concludent și util soluționării cauzei.

Consideră apelantele-reclamante că aceasta este interpretarea corectă a textelor de lege menționate, inclusiv din prisma regulii de interpretare logică exprimată prin adagiul *actus interpretandus est potius valeat, quam ut pereat*, care stabilește că norma juridică trebuie interpretată în sensul aplicării ei și producerii de efecte juridice.

Pe de altă parte, învederează apelantele-reclamante, termenul de 30 de zile a fost totuși depășit, fără a exista o prelungire în condițiile prevăzute de regulament, având în vedere că primul termen a avut loc la data de 21 martie 2014, iar hotărârea arbitrală a fost pronunțată în data de 7 mai 2014 și publicată în Monitorul Oficial abia pe 20 iunie 2014. Așadar, deși celeritatea a fost încălcată datorită imposibilității constituirii completului arbitral la termenele din 21 martie 2014 și 30 aprilie 2014 ca urmare a înlocuirii și absenței unor arbitri, scopul prevăzut de legiuitor, și anume soluționarea litigiului prin stabilirea unei forme finale a metodologiilor, nu s-a concretizat.

În concluzie, deși primele două capete de cerere au fost respinse ca neîntemeiate, apreciază că litigiul s-a soluționat fără a se intra în judecata fondului supus arbitrajului, fiind deturnat scopul procedurii de arbitraj reglementat de art. 133 alin. 5 din Legea nr. 8/1996, nefiind stabilite criteriile privind repartizarea remunerației între categoriile de beneficiari și, implicit, stabilirea unei metodologii de repartizare a remunerațiilor rezultate din retransmiterea prin cablu a operelor audiovizuale și videogramelor și a remunerației compensatorii pentru copia privată. La toate acestea se adaugă respingerea de către instanța arbitrală în mod nemotivat și nejustificat a cererii de efectuare a unei expertize de specialitate, care prin obiectivele care urmau a fi stabilite de către instanța arbitrală ar fi fost concludentă, pertinentă și utilă soluționării cauzei deduse arbitrajului.

În ceea ce privește cel de-al treilea capăt de cerere, instanța arbitrală a înțeles să recalifice excepția prescripției invocate de către pârâta DACIN - SARA în excepția inadmisibilității desemnării colectorului unic de către completul arbitral pe care a admis-o cu consecința respingerii capătului 3 al cererii de arbitraj ca inadmisibil cu motivarea că acest capăt de cerere intră în competența exclusivă ORDA, conform art. 133 din Legea nr. 8/1996. În aceste condiții, apreciază că instanța arbitrală în mod nelegal a respins capătul trei de cerere ca fiind inadmisibil. Consideră că soluția corectă era fie lăsarea capătului 3 de cerere ca nesoluționat, având în vedere că instanța arbitrală nu este competentă în acest sens, fie aceea de disjungere a capătul

trei de cerere și declinarea competenței în favoarea instituției considerate competentă de către instanța arbitrală, în vederea respectării exigențelor prevederilor [art. 132](#) din Codul de procedură civilă raportat la art. 9 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea corpului de arbitri de pe lângă ORDA, și pentru a se evita sancțiunea desființării hotărârii arbitrale ca urmare a incidenței dispozițiilor art. 608 alin. 1 [lit. a\)](#) din Codul de procedură civilă.

Pe cale de consecință, în temeiul art. 480 [alin. 3](#) din Codul de procedură civilă, solicită, în principal, admiterea apelului formulat, să se constate că instanța arbitrală în mod greșit a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului, să se anuleze Hotărârea arbitrală nr. 1 din 7 mai 2014 și să se rețină cauza spre rejudecare, evocând fondul. În urma evocării fondului, după rejudecarea cauzei de către instanța de apel, apelantele-reclamante solicită admiterea primelor două capete de cerere și a pretențiilor, așa cum au fost formulate prin cererea de arbitrare pentru motivele prezentate și dezvoltate prin cererea respectivă.

În subsidiar, cu totul excepțional, având în vedere că ne aflăm în prezența unui apel derogatoriu și de la regulile dreptului comun exercitat împotriva unei hotărâri arbitrale în baza Legii [nr. 8/1996](#) și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor având în vedere obiectul specific cauzei referitor la stabilirea unor criterii și metodologii de repartizare a remunerațiilor colectate, apreciază că instanța de apel, în virtutea principiului a majori ad minus, după ce anulează hotărârea arbitrală poate trimite cauza spre rejudecare instanței arbitrale, având în vedere că ele și-au manifestat consimțământul în acest sens, solicitând acest lucru.

Apelantele-reclamante solicită cheltuieli de judecată ocazionate de acest proces.

În probațiune: înscrisuri, expertiză de specialitate și alte probe care apar ca fiind utile, pertinente și concludente în cadrul dezbaterilor.

În drept, au invocat dispozițiile Legii [nr. 8/1996](#), Regulamentul privind organizarea și funcționarea corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, [Codul de procedură civilă](#).

Solicită, totodată, în temeiul [art. 476](#) din Codul de procedură civilă, ca instanța de judecată să dea eficiență efectului devolutiv al apelului și să analizeze cauza dedusă judecării sub toate aspectele, respectându-se prevederile [art. 481](#) din Codul de procedură civilă referitoare la faptul că lor nu li se poate crea, în propria cale de atac, o situație mai rea decât aceea din hotărârea atacată.

Intimata nu a depus întâmpinare.

Analizând hotărârea apelată, în limitele devoluțiunii, în raport cu dispozițiile art. 279 NCPC, Curtea reține următoarele:

Este fondată critica privind nesoluționarea fondului cauzei în ceea ce privește capetele 1 și 2 de cerere, în condițiile în care determinarea procentului de împărțire a remunerațiilor constituie doar un aspect al

metodologiei ce face obiectul procedurii de arbitraj, metodologie în cadrul căreia este necesar a se stabili mai întâi criteriile în raport cu care să se țină seama în modul de repartizare între organismele de gestiune colectivă. Întinderea repertoriului constituie doar un criteriu printre cele enumerate la [art. 131¹](#) din Legea nr. 8/1996, criterii considerate de actul normativ ca principale în elaborarea oricărei metodologii. Determinarea procentului de împărțire a remunerațiilor între organismele de gestiune colectivă se efectuează prin raportare la criteriile de repartizare, iar cota procentuală solicitată de reclamante este influențată de celelalte criterii, mărimea acesteia urmând a fi stabilită în raport cu probele administrate.

Printre criteriile solicitate în susținerea procentului de 85%, reclamantele au invocat criteriul ponderii operelor gestionate, criteriul întinderii repertoriului de opere determinat de cesiunea drepturilor de autor către producătorii de videograme și de gestiunea extinsă, precum și criteriul interesului publicului român pentru videograme în funcție de genurile și cotele de audiență. Stabilirea procentului de împărțire pentru remunerațiile colectate se efectuează în raport cu probatoriul administrat, în condițiile în care pârâta a contestat cota procentuală solicitată de pârâte, scopul arbitrajului fiind elaborarea metodologiei pe baza celor dovedite de părțile implicate în negociere. Elaborarea metodologiei este obligatorie pentru organismele de gestiune colectivă, conform [art. 130 lit. a\)](#) din Legea nr. 8/1996, procedura de arbitraj având rolul de a o efectua în condițiile în care părțile nu au putut conveni asupra unui punct de vedere comun prin încheierea unui protocol.

Astfel, respingerea cererii de arbitraj cu motivarea lipsei înscrisurilor care să dovedească o parte a repertoriului (rezultând din cesiunea drepturilor de autor către producătorii de videograme începând cu 1996) și care să susțină admiterea în totalitate a pretențiilor reclamantelor vizând cota procentuală de 85%, echivalează cu necercetarea fondului, căci, pe de o parte, era necesar mai întâi a se determina criteriile de repartizare, negocierea având în prealabil acest obiect, iar pe de altă parte, în continuare, raportat la aceste criterii, ca bază a determinării modului de repartizarea remunerațiilor între organismele de gestiune colectivă, se impunea stabilirea acestuia în procente reflectate de probatoriul administrat.

Fondată este și critica ce vizează respingerea probei cu expertiză având ca obiectiv monitorizarea privind utilizarea reală a operelor gestionate, curtea reținând că se impunea analiza utilității administrării acesteia, ce a fost justificată de părți prin raportare la criteriile propuse pentru stabilirea modalității de repartizare a remunerațiilor, pentru nerespectarea termenului de 30 de zile prevăzut la [art. 131² alin. 7](#) din Legea nr. 8/1996, nefiind prevăzute sancțiuni. Mai mult, prelungirea termenului de 30 de zile de către directorul ORDA este prevăzută de dispozițiile [art. 7 alin. 12](#) din Regulamentul de organizare și funcționare a corpului de arbitri de pe lângă ORDA, astfel că, în măsura în care proba era în măsură să servească aflării adevărului, argumentul imposibilității administrării reținut de tribunalul arbitral nu este susținut de textele ce reglementează procedura arbitrajului.

În ceea ce privește critica asupra respingerii ca inadmisibilă a cererii de desemnare a colectorului unic, Curtea reține ca nefondate susținerile apelantelor, în sensul că soluțiile care se impuneau erau fie nesoluționarea cererii, fie declinarea competenței către ORDA. Nesoluționarea unui capăt de cerere constituie o încălcare a art. 22 alin. 6 NCPC, aplicabil în procedura arbitrală conform art. 575 alin. 2 NCPC, în timp ce competența se raportează la instanțe judecătorești sau alte organe cu activitate jurisdicțională, desemnarea colectorului unic fiind dispusă prin decizie a directorului general ORDA, conform art. 133 alin. 3 din Legea nr. 8/1996.

Față de considerentele expuse, urmează ca în temeiul art. 480 alin. 2 și 3 NCPC, Curtea să admită apelul, să anuleze în parte hotărârea atacată să trimită spre rejudecare Tribunalului arbitral capetele 1 și 2 de cerere, menținând hotărârea în ceea ce privește soluția dată capătului 3 de cerere.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În numele legii,

D E C I D E:

Admite apelul formulat de apelantele-reclamante UPFAR - ARGOA - Uniunea Producătorilor de Film și Audiovizual - Asociația Română de Gestiune a Operelor Audiovizuale și ARDAA - Asociația Română pentru Drepturi de Autor, împotriva Hotărârii arbitrale nr. 1 din 7 mai 2014, pronunțată de către completul de arbitraj din cadrul corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de Autor în Dosarul nr. 1/2014 și înregistrată la ORDA sub nr. 4.857 din 10 iunie 2014, în contradictoriu cu intimatul-pârât DACIN - SARA - Drepturi de Autor în Cinematografie și Audiovizual - Societatea Autorilor Români din Audiovizual - organism de gestiune colectivă a drepturilor de autor în cinematografie și audiovizual.

Anulează în parte hotărârea atacată și trimite spre rejudecare Tribunalului arbitral capetele 1 și 2 de cerere.

Menține hotărârea în ceea ce privește soluția dată capătului 3 de cerere.
Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 26 noiembrie 2014.

PREȘEDINTE
MELANIA STANCIU

Judecător,
Maria Dalina Oancea

Grefier,
Florinela Jipa